

Hoe werkt de Vacaturemonitor?

A&O

fonds
Gemeenten

Hoe werkt de Vacaturemonitor?

De vacaturespider Jobfeed

De basis voor de Vacaturemonitor bestaat uit de vacaturegegevens uit de database van vacaturespider Jobfeed van Textkernel.

Jobfeed geeft aan de hand van een analyse van het actuele aanbod aan vacatures op het internet een accuraat beeld van de vraagzijde van de arbeidsmarkt. Jobfeed doorzoekt dagelijks het internet op nieuwe vacatures, en legt de resultaten hiervan vast in een database. Jobfeed zoekt zowel jobsites - 'krantenvacaturesites' en speciale (algemene en sectorale) vacaturesites - als bedrijfssites af. Het legt meer dan 99 procent van deze vacatures op het Nederlandse internet vast. De dekkingsgraad van Jobfeed is daardoor erg hoog. Naar schatting 80-90 procent van alle vacatures waarvoor Nederlandse arbeidsorganisaties actief werven (voor banen in Nederland en in het buitenland) is op internet te vinden, voor vacatures voor hoger opgeleiden ligt dit percentage nog hoger. Voor gemeenten ligt dit mogelijk nog hoger, omdat overheidsorganisaties vaak verplicht zijn vacatures extern te publiceren. Jobfeed bundelt informatie uit het volledige internetdomein en beschikt zo over informatie uit honderdduizenden vacatures per jaar. Het bijzondere aan Jobfeed is vooral de ontwikkelde methodiek van extractie, classificatie en ontdebbling.

Uiteindelijk is het op basis van Jobfeed mogelijk om voor een combinatie van periode (jaar, kwartaal, maand), regio (postcodegebied, arbeidsmarktregio), sector (SBI-code van het CBS), beroep (zowel de ISCO-codes die het CBS hanteert als een meer specifieke indeling die Jobfeed zelf hanteert) en gevraagd opleidingsniveau (ISCED), op detailniveau vast te stellen hoeveel vacatures er zijn gepubliceerd op het internet. Vanaf 2010 is deze vacature-informatie betrouwbaar genoeg om ten behoeve van dit onderzoek als bron in te zetten. Met behulp van de module Jobfeed Analytics is het vervolgens ook mogelijk om specifieke groepen vacatures terug te vinden en om verdere kenmerken (exact beroep, gevraagde opleidingen en competenties, aard van het dienstverband, specifieke eisen aan sollicitanten, et cetera) te analyseren.

Van output Jobfeed naar vacature-informatie

In samenwerking met andere partners (de toenmalige Raad voor Werk en Inkomen (RWI), UWV, ministerie van BZK, ECABO/SBB) heeft Panteia een methodiek ontwikkeld om deze informatie bruikbaar te maken voor arbeidsmarktanalyses. In deze methodiek worden de internetvacatures gewogen en opgehoogd om zo tot totalen voor de

gehele vacaturemarkt te komen. Sinds 2011 levert Panteia structureel op basis van Jobfeed geaggregeerde vacature-informatie aan zowel het UWV als aan de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). De informatie vanuit Jobfeed is de basis van regionale en sectorale rapportages over de arbeidsmarkt van UWV, van de graadmeter voor de macrodoelmatigheid Kans Op Werk voor gediplomeerde MBO-ers van SBB en van vraag-informatie in de Basiscijfers Jeugd die door UWV en SBB gezamenlijk worden gepubliceerd. Naast de structurele aanlevering van informatie aan UWV en SBB zijn door Panteia verwerkte Jobfeedgegevens ook gebruikt voor een groot aantal sectorale arbeidsmarktonderzoeken en voor een aantal macrodoelmatigheidsonderzoeken in het WO en HBO.

Specifieke aandachtspunten

Vacatures waarvoor door intermediaire organisaties wordt geworven

Een aanzienlijk deel van de vacature-uitingen die Jobfeed registreert, bestaat uit vacatures van intermediairs (uitzend- en detachingsbureaus, payrollbedrijven, et cetera). Die nemen wij doorgaans niet mee in onze analyses. Probleem is dat vaak niet bekend is bij welke organisatie men gaat werken en ook niet na is te gaan of ze dubbelingen zijn van elkaar of van andere vacature-uitingen. Ook kan het zo zijn dat er geen reële vacature is maar dat een bureau denkt iemand met een bepaald profiel, die zich meldt, wel ergens te kunnen plaatsen.

Anders dan in de meeste andere sectoren, is het aandeel vacatures waarvoor gemeenten uitzendbureaus en andere intermediairs inzetten, relatief gering. Hierbij is overigens niet gekeken naar detachering, omdat gemeenten hun behoefte aan gedetacheerd personeel meestal rechtstreeks en dus niet via internet bij gespecialiseerde bureaus (al dan niet vanuit een raamcontract) betrekken. Omdat de aard van het geringe aantal vacatures dat wel op het internet aan intermediairs kan worden toegekend - zie boven - onduidelijk is, zijn deze vacatures voor de meeste analyses uit de database verwijderd. Wel is er een beperkt aantal specifieke analyses op uitgevoerd om een inschatting te maken van het aandeel vacatures dat gemeenten door middel van intermediairs plaatsen.

Aanpassingen van het monitorinstrument

Tracing vacatures van gemeentelijke organisaties

De sectorindeling van Textkernel is gebaseerd op de SBI-codering. Nu bevat de SBI-indeling geen specifieke code voor de verschillende centrale en decentrale overheden, maar alleen voor 'openbaar bestuur' (8411). Daarmee zou Textkernel geen vacaturedata van alleen de gemeenten kunnen leveren. Om dit wel te kunnen doen, heeft Textkernel eind 2016 een zoekmethode ontwikkeld om binnen de SBI-code 'openbaar bestuur' vacatures met 'gemeente' in de tekst te selecteren. Om nog beter gemeentelijke vacatures te kunnen traceren, is deze methode sinds 2019 sterk verbeterd.

De kern van deze aanpak vormt de gemeentelijke referentielijst die Panteia in samenwerking met A&O fonds Gemeenten heeft opgesteld. Deze lijst bevat de KvK-gegevens van alle gemeenten in Nederland en gemeentelijke samenwerkingsverbanden. Panteia gebruikt deze gegevens om binnen de Jobfeed-database alleen die vacatures te selecteren die afkomstig zijn van al deze gemeentelijke organisaties.

Codering van de beroepen

De Jobfeed database bevat drie verschillende soorten codes voor de beroepen waarvoor in vacatures wordt geworven: de SBC-code die het CBS tot voor een aantal jaren hanteerde, het zogeheten UHWV-referentieberoep en het 'Jobfeedberoep', een codering die specifiek voor Jobfeed door Textkernel is ontwikkeld. Deze beroepscode worden door

Textkernel gedigitaliseerd afgeleid van de zogeheten 'vacaturetitel', de titel waarmee de vacature op internet is aangeduid, plus andere tekstinformatie uit de vacaturetekst.

Om de gemeenten een enigszins overzichtelijke beeld te geven van waarvoor wordt geadverteerd op internet, is het nodig deze beroepscode te hercoderen naar een kleiner aantal beroepscode. SBC is een oude codering en net als het UWV-referentieberoep sluit deze codering niet goed aan op de indelingen die bij gemeenten worden gehanteerd. Daarom is besloten vanuit de ongeveer 5.000 Jobfeedberoepen te hercoderen naar een codering die gebaseerd is op de indeling die gehanteerd wordt in de Personeelsmonitor gemeenten.

1	Automatisering/ICT
2	Bestuurlijk
3	Binnendienst/algemene dienst
4	Bouwkunde/civiele techniek
5	Buitendienst/groenvoorziening
6	Burger-/publiekszaken
7	Dienstverlening/facilitair
8	Financieel/economisch
9	Gezondheidszorg
10	Griffie
11	Juridisch

12	Onderwijs/wetenschap/cultuur
13	Openbare orde/veiligheid
14	Personeel/organisatie
15	Ruimtelijke ordening/milieu
16	Sociale zaken/Werkgelegenheid
17	Sport/recreatie
18	Verkeer/vervoer/nautisch
19	Verkoop/inkoop
20	Voorlichting/communicatie
21	Welzijn/jeugdzorg

Aan deze codering zijn, omdat de Jobfeed-taxonomie hier niet geheel op aansluit, vier extra categorieën toegevoegd.

22	Administratief
23	Trainee/stage
24	Algemene functies
25	Eenmaal voorkomende functies

Voor de hercodering van de eerste 21 categorieën is voor alle Jobfeedberoepen die in de database met gemeentelijke vacatures minimaal tweemaal voorkomen mede op basis van de bijbehorende vacaturetitels gekeken of die in één van deze categorieën zouden zijn in te delen. Waar dit het geval is, is dit gebeurd.

Een deel van de Jobfeedberoepen zit in de administratieve sfeer op MBO-niveau. Uit de vacaturetitels kwam per Jobfeedberoep ofwel een groot aantal verschillende domeinen van het gemeentelijk werkveld naar voren ofwel geen enkel duidelijk domein. Deze Jobfeedberoepen zijn ingedeeld in categorie 22.

Trainee en stage zijn afzonderlijke Jobfeedberoepen. Daarbij gaat het meestal om een BBL-leerbaan of een stage bij HBO-duaal, dus wel een echte baan. Er is weer sprake van een breed scala aan domeinen of juist af te leiden geen domein. We hebben al deze vacatures code 23 toegekend.

Een deel van de Jobfeedberoepen betreft bij gemeenten veel voorkomende functies als projectleider, beleidsadviseur, manager, consulent, adviseur/consultant, beleidsmedewerker, programmamanager, teammanager, afdelingshoofd, coördinator, kwartiermaker, project assistent, regisseur, onderzoeker/analist. Soms staat in de vacaturetitel ook alleen de term 'gemeente'. Ook klopt soms de vacaturetitel niet echt met het Jobfeedberoep (een wijkregisseur wordt gecodeerd als filmregisseur). Het is per Jobfeedberoep niet duidelijk om welk domein het gaat, want er staan of meer domeinen bij in de vacaturetitel ofwel juist geen domein. Aan al deze Jobfeedberoepen is code 24 toegekend. In de analyses zijn de onder deze code vallende vacatures nader uitgesplitst naar het achterliggende Jobfeedberoep.

Ten slotte is er een groot aantal beroepen dat in alle vacatures maar eenmaal voorkomt. Regelmatig lijkt hierbij ook sprake van een foute codering. We hebben al deze vacatures ondergebracht onder code 25.

Gebruik van data van derden

Vanuit diverse bronnen zijn gegevens beschikbaar over gemeenten. Gebruikmakend van referentiepunten als naam en provincie, koppelen wij deze gegevens waar nodig met de vacaturedata van Jobfeed. Dit maakt het mogelijk om deze data uit te splitsen naar verschillende achtergrondgegevens. Daarmee kunnen wij analyses aanbieden zoals het gemiddeld aantal vacatures per gemeente, en het aantal inwoners per gemeente.

A&O
fonds
Gemeenten